Tập thông tin này có thể giúp quý vị giảm thiểu hoặc nhận thức được mối lo ngại về sự phát triển của con mình.

Mối Lo Lắng về Mức Phát Triển của Đứa Trẻ

Nếu lo lắng về sự phát triển của con mình, quý vị nên bàn thảo với bác sĩ của em. Bác sĩ có thể giới thiệu bằng cách gọi cho trung tâm địa phương khu vực hoặc chương trình giáo huấn đặc biệt tại khu học chánh hoặc tại văn phòng giáo dục quận. Gia đình cũng có thể liên lạc trực tiếp với những cơ quan này. Nếu lo lắng cho đưa trẻ mà mình đang chăm sóc, quý vị nên bàn lại việc này với gia đình mình. Tập sách giúp quý vị bàn thảo với gia đình.

Các Bước Kế Tiếp

Khi đã liên lạc với trung tâm tại khu vực hoặc khu học chánh, người đại diện của cơ quan này sẽ cung cấp các thông tin thêm về dịch vụ và sắp xếp thẩm định đứa trẻ nếu xét thấy phù hợp. Đứa trẻ có thể được hưởng các dịch vụ đặc biệt. Cha mẹ phải cho phép bằng văn bản để em được thẩm định và xin được hưởng sự giáo huấn đặc biệt hoặc các dịch vụ can thiệp sớm, các dịch vụ sẽ được giữ kín và cung cấp miễn phí cho gia đình. Gia đình cũng có thể nhận được các thông tin về Trung Tâm Cung Cấp Tài Nguyên Sớm Cho Gia Đình (Early Start Family Resource Centers) và Trung Tâm Ủy Quyền Gia Đình về Khuyết Tật (Family Empowerment Centers on Disability), nơi cung cấp hỗ trợ giữa các cha me, cung cấp nguồn tài liệu và các thông tin khác.

R08-001 PR080007-00 1-09 10M

Được tài trợ theo quy định trong Phần B và C của Đạo Luật Giáo Dục Người Tàn Tật (Individuals with Disabilities Education Act [IDEA]).

Lứa Tuổi từ Mới Sinh đến Ba Tuổi

Có thể lấy thông tin về nguồn tài nguyên địa phương liên quan đến trẻ từ mới sinh đến ba tuổi từ những cơ quan sau đây:

California Department of Developmental Services
P.O. Box 944202, Sacramento, CA 94244-2020
800-515-BABY (2229)
http://www.dds.ca.gov/earlystart
earlystart@dds.ca.gov

Lứa Tuổi từ Ba đến Năm Tuổi

Có thể lấy thông tin về nguồn tài nguyên địa phương liên quan đến trẻ từ ba đến năm tuổi từ những tổ chức sau đây:

California Department of Education
Special Education Divsion
1430 N Street, Suite 2401, Sacramento, CA 95814
916-445-4613
http://www.cde.ca.gov/sp/se

California Childcare Health Program
1950 Addison St., Suite 107, Berkeley, CA 94704
Đường Dây Nóng Chăm Sóc Trẻ Em: 800-333-3212
http://www.ucsfchildcarehealth.org

Vietnamese

Quý vị có thể lấy tập tài liệu này bằng tiếng Anh, Tây Ban Nha, Việt Nam, Hờ Mông và tiếng Hoa (miễn phí).

Quý vị có thể đặt lấy thông tin ở trang
http://www.cde.ca.gov/re/pn/rc/orderinfo.asp hoặc
http://www.wested.org/cs/cpei/print/docs/221

Quý vị có thể tải tập tài liệu này từ trang:
http://www.cde.ca.gov/sp/se/fp/concerns.asp hoặc
http://www.dds.ca.gov/earlystart

NGUYÊN NHÂN *gây* LO LẮNG

RẰNG ĐỨA CON CỦA QUÝ VỊ HOẶC ĐỨA TRẺ MÀ QUÝ VỊ CHĂM SÓC CẦN ĐƯỢC GIÚP ĐỠ ĐẶC BIỆT

SỞ GIÁO DỤC CALIFORNIA (CALIFORNIA DEPARTMENT OF EDUCATION)
với sự cộng tác của
BAN DỊCH VỤ PHÁT TRIỂN (DEPARTMENT OF DEVELOPMENTAL SERVICES)
SACRAMENTO, 2004

NGUYÊN NHÂN GÂY LO LẮNG rằng đứa con của quý vị hoặc đứa trẻ mà quý vị chăm sóc cần được giúp đỡ đặc biệt

Trẻ nhỏ phát triển theo nhiều mức độ và cách thức khác nhau. Sự khác biệt trong quá trình phát triển có thể liên quan đến nhân cách, tính khí, và/hoặc kinh nghiệm trải qua. Vài đứa trẻ khác cũng có các nhu cầu về thể chất có thể ảnh hưởng đến sự phát tiển của chúng.

Năm năm đầu tiên rất quan trọng trong đời một đứa trẻ. Càng được quan tâm sớm thì đứa trẻ và gia đình càng có thể sớm nhận được các dịch vụ chuyên nghiệp để hỗ trợ cho sự trưởng thành và phát triển của em. Cha mẹ, người trong gia đình, và người chăm sóc có thể quan tâm đến sự phát triển của đứa trẻ và tìm người khác giúp đỡ khi cần thiết. Khi có bất kỳ thắc mắc nào, gia đình nên bàn thảo với bác sĩ của đứa trẻ. Người chăm sóc nên bàn bạc với gia đình để xem cách nào tốt nhất để hỗ trợ cho em.

Yếu tố rủi ro

Các yếu tố sau đây có thể đặt đứa trẻ vào nguy cơ cao về mặt sức khỏe hay phát triển:

- Sinh non hoặc nhẹ cân lúc mới sinh
- Khó khăn khi nghe hoặc nhìn
- Bị nhiễm bệnh trước khi sinh hoặc vướng phải các loại bệnh khác do dược chất, rượu, hoặc thuốc lá gây ra
- Dinh dưỡng kém hoặc khó ăn uống (thiếu chất bổ dưỡng, sinh tố, chất đạm, hoặc chất sắt trong khẩu phần)
- Bị nhiễm sơn có gốc chì (do liếm, ăn, hoặc mút cánh cửa, sàn nhà, bàn ghế, đồ chơi, v.v... sơn bằng loại sơn có gốc chì)
- Các yếu tố hoàn cảnh, như là bị ngược đãi hoặc bỏ bê

Hành vi và các mối quan hệ

Vài hành vi sau đây ở trẻ có thể là mối lo ngại, cho dù em ở bất kỳ độ tuổi nào:

- Né tránh khi được ôm ấp, không thích được nựng niệu
- Kháng cự khi được an ủi, không thể dỗ dành được
- Né tránh hoặc hiếm khi nhìn lại người khác
- Vào khoảng bốn tháng, em không biết hóng chuyện hoặc mỉm cười khi tiếp xúc với người khác
- Khoảng một tuổi, em không biết chơi trò cúp hà, vỗ tay hoặc vẫy tay chào
- Khoảng hai tuổi, em không biết bắt chước cha mẹ hoặc người chăm sóc làm những công việc hàng ngày, như là rửa chén dĩa, nấu ăn, hoặc đánh răng
- Khoảng ba tuổi, em không biết chơi với người khác
- Thường xuyên hành động một cách hung hãn, làm tổn thương chính bản thân mình hoặc người khác

Vấn đề thính giác

- Thường bị đau tai
- Bị nhiễm trùng nhiều lần ở tai, mũi, hoặc cổ họng
- Không nhìn về phía có âm thanh hoặc tiếng ồn, hoặc không biết phản ứng lại tiếng ồn lớn
- Nói chuyện rất lớn hoặc rất nhỏ giọng, hoặc giọng nói có âm thanh không bình thường
- Không thèm trả lời khi được gọi ngang qua một phòng, ngay cả khi gọi để chỉ điều gì đó mà em quan tâm hoặc thích thú
- Xoay người để mà tai kia luôn hướng về phía phát ra âm thanh

Vấn đề thị giác

- Hay bị đỏ mắt, chảy nước mắt hoặc sưng mi mắt
- Hay dụi mắt
- Nhắm một mắt hoặc nghiêng đầu khi nhìn một mục tiêu nào đó
- Khó theo dõi mục tiêu hoặc không nhìn lại người khác khi trò chuyện
- Khó tập trung hoặc quan sát
- Thường đưa sách hoặc vật gì đó rất gần với mặt hoặc ngồi sát bên ti vi
- Có một mắt hoặc cả hai mắt nhìn xéo hoặc xoay chiều, hoặc hai mắt không động đậy cùng lúc

Vấn đề cử động

- Bị cứng tay hoặc chân
- Đẩy ra xa hoặc thu mình lại khi được ôm ấp hoặc vỗ về
- Lúc khoảng bốn tháng, không biết giữ thẳng đầu lên được
- Lúc khoảng sáu tháng, chưa biết lật
- Khoảng một tuổi, em không biết tự ngồi dậy hoặc trườn bằng tay và đầu gối, không biết nhặt các vật dụng nhỏ bằng ngón trỏ và ngón cái
- Lúc khoảng hai tuổi, không biết tự đi một mình, khó cầm bút chì sáp lớn để tô nguệch ngoạch
- Lúc khoảng ba tuổi, phối hợp kém và hay bị té hoặc trượt chân khi chạy nhảy, khó lật được trang sách
- Lúc khoảng bốn tuổi, khó đứng bằng một chân trong chốc lát
- Lúc khoảng năm tuổi, không nhảy hoặc nhảy lò cò bằng một chân, không vẽ được các hình thù đơn giản

Khả năng giao tiếp

- Lúc khoảng ba tháng, không biết hóng chuyện hoặc mỉm cười
- Lúc khoảng sáu tháng, không biết nói bập bẹ cho người khác chú ý
- Lúc khoảng một tuổi, không biết đối đáp những từ như là *"ngủ ngon"* hoặc *"trái banh"*
- Lúc khoảng một tuổi, không biết nói tên người hoặc vật dụng như là *"má"* hoặc *"cái chai"*, hoặc không biết lắc đầu nói *"không"*
- Lúc khoảng hai tuổi, không biết chỉ hoặc gọi tên vật dụng hoặc người để bày tỏ ý muốn hay nhu cầu
- Lúc khoảng hai tuổi, không biết sử dụng nhóm từ có hai chữ, như là *"muốn uống"* hoặc *"mẹ đi"*
- Lúc khoảng ba tuổi, không biết nói được theo vần điệu hoặc hát
- Lúc khoảng ba tuổi, không biết làm theo những chỉ dẫn đơn giản
- Lúc khoảng bốn tuổi, không biết kể chuyện, dù thật hay giả bộ, hoặc không biết đặt câu hỏi
- Lúc khoảng bốn tuổi, không biết nói chuyện để người lớn bên ngoài gia đình có thể hiểu được

Khả năng suy luận

- Lúc khoảng một tuổi, khó tìm thấy vật dụng sau khi có người dấu nó đi
- Lúc khoảng hai tuổi, không biết chỉ các bộ phận trên cơ thể khi được hỏi như *"Cái mũi con đâu?"*
- Lúc khoảng ba tuổi, không biết chơi trò giả bộ
- Lúc khoảng ba tuổi, không hiểu nghĩa của chữ *"nữa"* hoặc *"một"*
- Lúc khoảng bốn tuổi, không trả lời được các câu hỏi đơn giản, như là *"Con làm gì khi bị đói?"* hoặc *"Đây là màu gì?"*
- Lúc khoảng năm tuổi, không hiểu nghĩa của chữ hôm nay, hôm qua, hoặc ngày mai